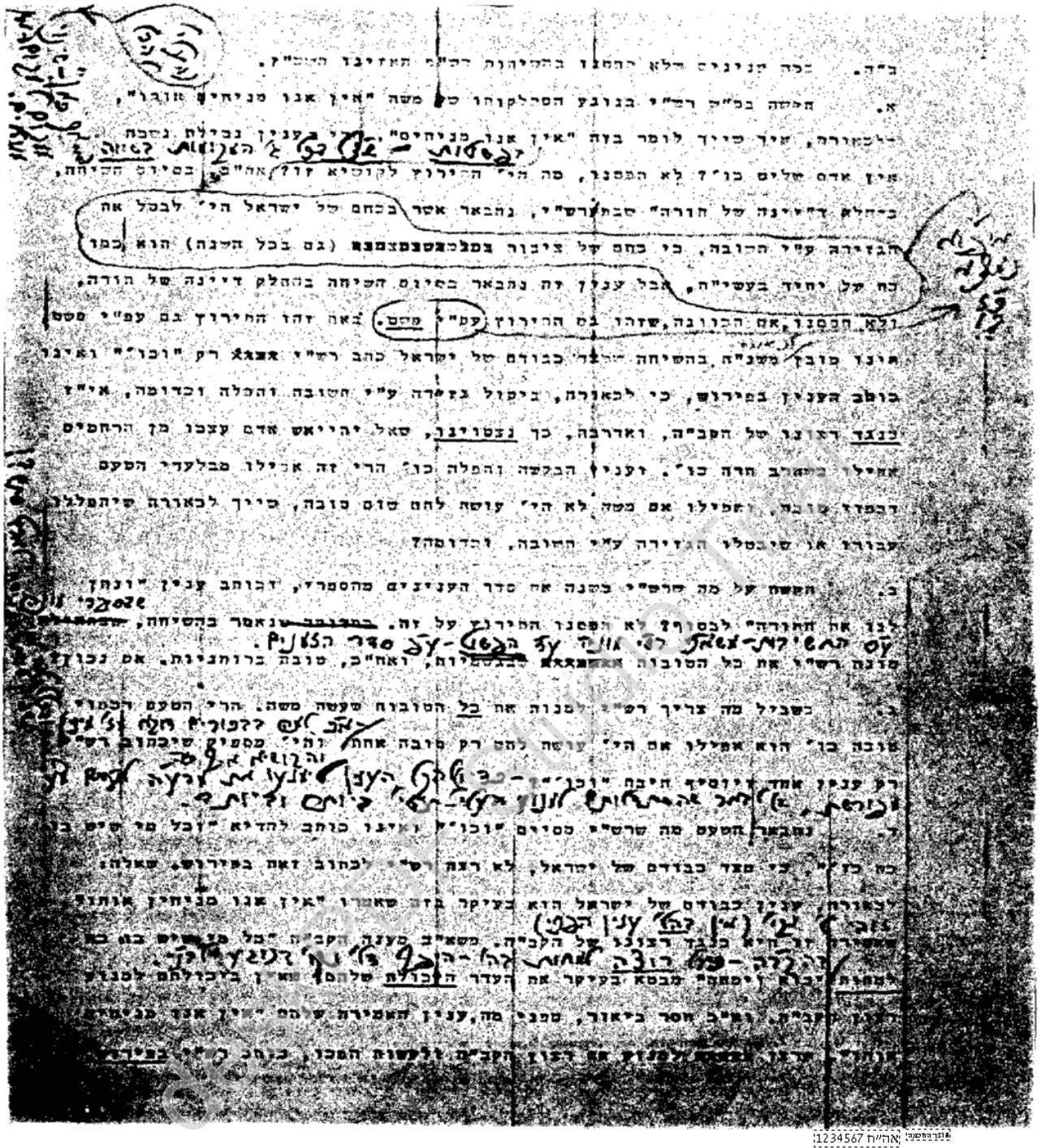

בפשטות - שצ"ל בכל ג' המקומות כשוה "אף כאן" - שינוי ממקום למקום (העלי' להר) - אין מניחים.

כ"ק הקיף בעיגול את הקטע "[אשר] בכחם של ישראל הי' לבטל את הגזירה ע"י תשובה, כי כחם של ציבור (גם בכל השנה) הוא כמו כח של יחיד בעשי"ת", ואת התיבות "עפ"י פשט", וכתב: איפה נמצא כ"ז?!

כ"ק מחק התיבות "כמדומה ש [נאמר בהשיחה] שבתחילה" וכתב: שבספרי מונה ע"ס (על סדר) החשיבות - משא"כ רש"י מונה ע"ד הפשט - ע"פ סדר הזמנים

על התיבות "אפילו אם הי' עושה להם רק טובה אחת", הוסיף כ"ק: - א"כ למה בבכורים דוקא מז' מינין ובכלל למה לא תספיק טובת הכניסה לארץ סתם?!

ובהמשך: כדי 1) להקל הענין והקושיא איך זה ימנעו מרע"ה לקיים מ"ע מפורשת, 2) לבאר שהשתדלותם למנוע העלי' - תהי' ביותר וביותר.

"שאלה: לכאו' ענין כבודם של ישראל הוא בעיקר בזה שאמרו "אין אנו מניחים אותו" שאמירה זו היא כנגד רצונו של הקב"ה", ע"ז כתב כ"ק: זוהי ל' נקי' (אין בהל' ענין הפכי)

ובהמשך, על התיבות "משא"כ מענה הקב"ה "כל מי שיש בו כח למחות", כתב כ"ק: בהקב"ה - כי רוצה למחות בה' - היפך דל' נקי' בנוגע לבנ"י.

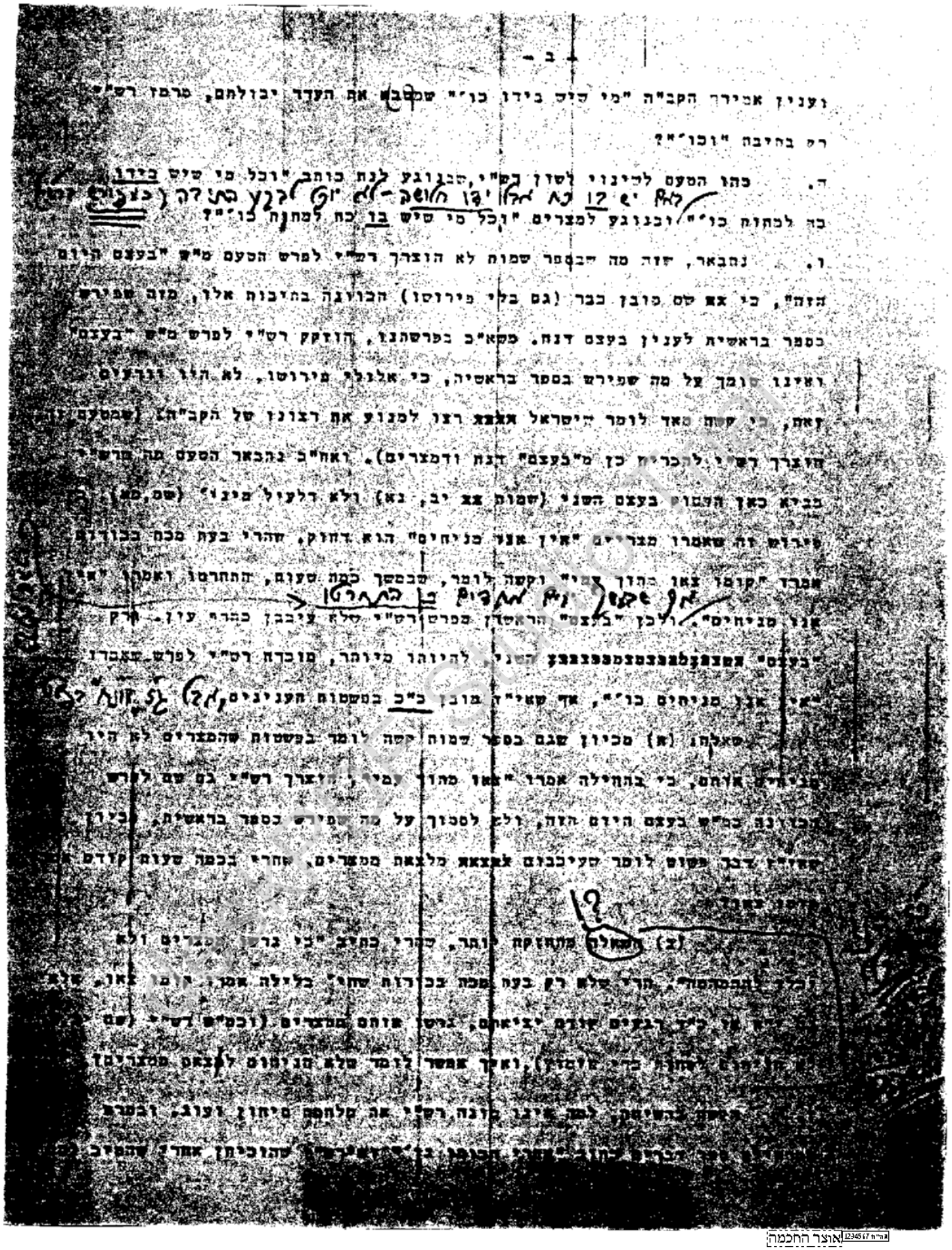

- ב -

וענין אמירת הקב"ה "מי שיש בידו כו'" שמבטא את העדר יכולתם, מרמז רש"י

רק בתיבה "וכו'"?

ה. כתו הטעם לכינוי לשון רש"י, הנוגע לגת כותב "וכל מי שיש בידו

בה לכתות כו'" ובנוגע למצרים "וכל מי שיש בו כח למחות כו'"?

ו. נתבאר, זה מה שבספר שמות לא הוצרך רש"י לפרש הטעם מ"ש "בעצם היום

הזה", כי אם סיס כובן כבר (גם בלי פירוסו) הכוונה בתיבות אלו, מזה שפירש

בספר בראשית לענין בעצם דנח. מקא"כ בפרשתנו, הוצרך רש"י לפרש מ"ש "בעצם"

ואינו מומך על מה שפירש בספר בראשית, כי אלולי פירוסו, לא היו נודעים

זאת, כי קשה מאד לומר הישראל אמצא רצון למנוע את רצונו של הקב"ה (שמטעם

הוצרך רש"י להכריח כן מ"בעצם" דנח ודמצרים). ואח"כ נתבאר הטעם מה מרש"י

מביא כאן הפסוק בעצם השני (שמות אא יב, נא) ולא דלעיל מינו' (שם, מא),

פירוש זה שאמרו מצריים "אין אנו מניחים" הוא דחוק, שהרי בעת מכת בכורות

אמרו "קומו צאו מתוך עמי" וקשה לומר, שבמשך כמה שעות, התחרטו ואמרו "אין

אנו מניחים". ולכן "בעצם" הראשון מפרש רש"י שלא עיכבן כהרף עין. אבל

"בעצם" השני, להיותו מיותר, מובדח רש"י לפרש שאמרו

"אין אנו מניחים כו'", אך קשה"ל מובן כ"כ בפשטות הענינים,

שאלה: (א) מכיון שגם בספר שמות קשה לומר בפשטות שהמצרים לא היו

מניחים אותם, כי בתחילה אמרו "צאו מתוך עמי", הוצרך רש"י גם שם לפרש

הכונה כמ"ש בעצם היום הזה, ולא לסמוך על מה שפירש בספר בראשית, מכיון

שאי"ז דבר פשוט לומר שעיכבום אמצא מלצאת ממצרים, אחרי בכמה שעות קודם

שהיו יצאו.

(ב) השאלה מתחזקת יותר, שהרי כתיב "בני גרשון עברים ולא

הלכו לדרכם", הרי שלא רק בעת מכת בכורות שחיי" בלילה אמרו, ימו צאו, שלא

היו מן כ"ב רבעים שודם יציאתם, גרשו אותם המצרים (וכמ"ש רש"י (שם

יב, מו) לשון גרש שיגזון), ואיך אפשר לומר שלא הניחום לצאת ממצרים

בתחילה בהשיחה, למה איננו מונה רש"י את מלחמת סיחון ועוג, ובשרב

[illegible] שהוכיחן אחרי שהפיל

אוצר החכמה 123457 גרסה

כ"ק אדמו"ר תיקן טעות הדפוס: שמבטא

על התיבות "וכל מי שיש בידו למחות כו'", כתב: באם יש בו כח אבל ידו חלושה - לא יוכל לבקע התיבה (כמפורש ברש"י).

הדגיש התיבה כ"כ, וכתב: אבל ג"ז (גם זה) "מונח" בפשטי' דקרא, שהרי אף שבמשך ימים אחדים כן התחרטו

על השאלה באותו ב' הקיף כ"ק בעיגול התיבה "השאלה" וסימן: ?!, כ"ז אינו שייך כלל להשיחה - כ"א קושיא על פרש"י

והספרי.

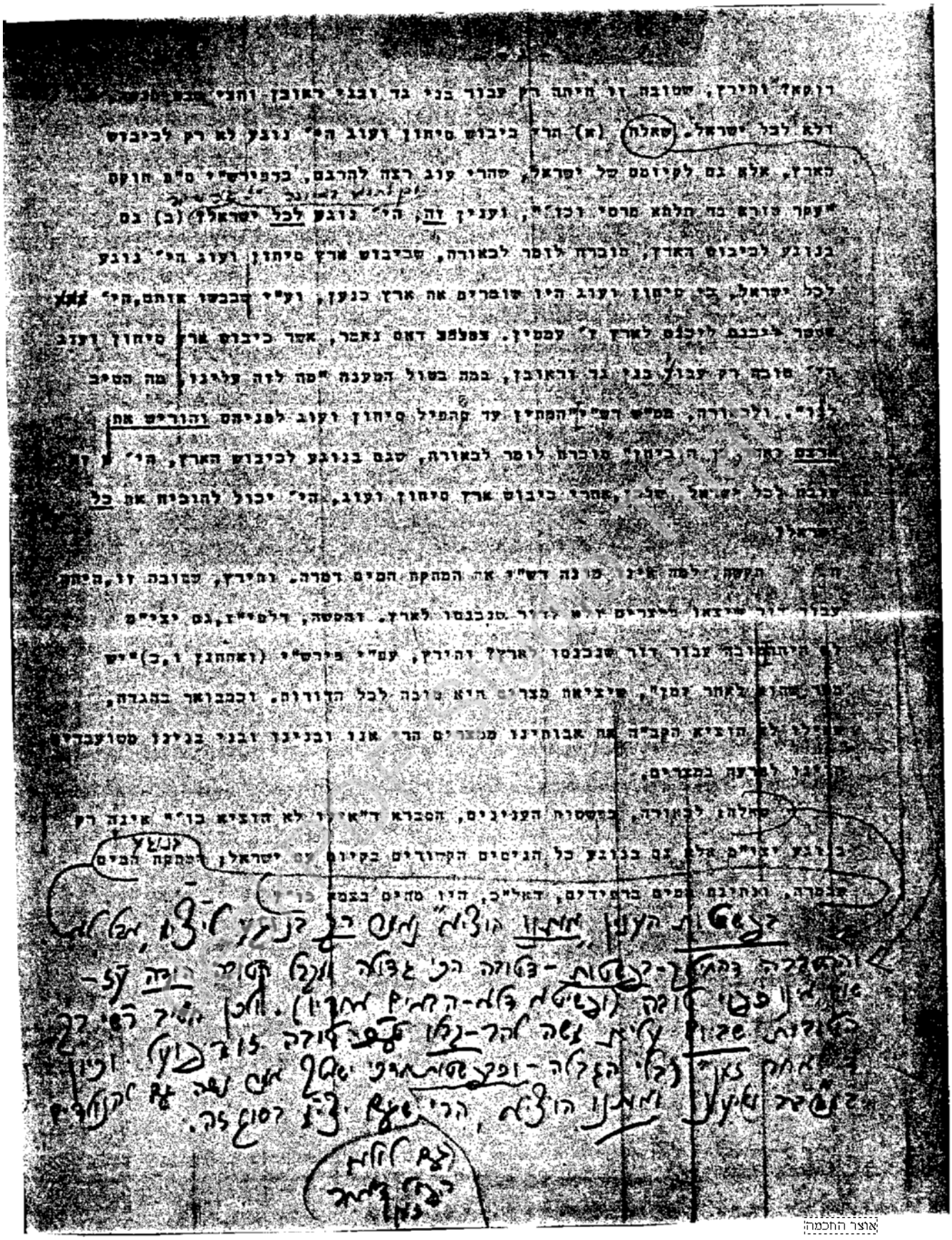

אוצר החכמה

סימן לשאלה א', וכתב: וההסברה דהחילוק - בפשטות - דטובה הכי גדולה ומקבל הטובה הודה ע"ז - שוב אינו כפוי טובה (ופשיטא דלא - הבאים אחריו). ולכן חשיב רש"י רק הטובות שכיום עליית משה להר - קבלו ג"כ טובה זו בפועל. וכיון ד"לאחר זמן" (בלי הגבלה - וכבפשטות (גם לולא הפי' דאחר זמן) דכי ישאלך אמר משה גם להנולדים במדבר וש)יענו ואותנו הוציא, הרי שגם יצי"מ בסוג זה.

בהמשך: בפשטות הענין „אותנו הוציא" נאמר רק בנוגע ליצי"מ, אבל לא בנוגע [המתקת המים שבמרה...]..